

El vent fresc de Ricard Roda

Deu anys després de la desaparició del saxofonista, el recordem amb un article publicat el desembre de 2010 al número 35 de la revista Jaç, en motiu de la seva mort

Ricard Roda | Juan Miguel Morales

Avui és molt diferent, però hi va haver un temps en què el jazz, a Catalunya, era cosa de quatre gats: músics intrèpids i pioners seguien l'impuls primigeni d'aquesta música llibertària i indòmita. **Ricard Roda** va ser un d'aquests músics. Personalitat entranyable i mestre de molts saxofonistes que han acabat sent mestres d'altres saxofonistes. Quan fa deu anys i un dia de la seva mort, el recordem amb aquest article que li va dedicar el periodista Pere Pons des de les pàgines de la revista Jaç:

La mort de **Ricard Roda** (Barcelona, 1931 - La Seu d'Urgell, 2010) suposa una palada de terra més sobre el fet de viure la condició de músic com un ofici artesà. Entre els seus llavis la canya del saxo tenor i al seu interior l'alè dels humils disposat a donar el millor de si mateix en profit de la resta. La cançó melòdica, la fusió laietana, els cantautors, les orquestres i la fanfarra de la **Banda Municipal** van ser el pa i la sal de la seva carrera, alhora que se'l disputaven els estudis de gravació. El jazz, però, va ser la música que el va forjar i va donar sentit a la seva dedicació. Potser per això **Tete Montoliu** va ser el seu primer admirador, convençut que no hi havia cap altre bufera al saxo jazz que superés la de **Ricard Roda**.

A les 6 de la matinada del dilluns 15 de novembre, en una habitació de la Unitat Coronària del Sant

Hospital de la Seu d'Urgell, el cor de **Ricard Roda** va fer el seu últim solo. Va morir de la mateixa manera que havia passat els darrers catorze anys de la seva vida: en silenci. Una trombosi cerebral que el va deixar inconscient el 23 de gener de 1996, pocs moments abans de sortir a tocar en una sessió al restaurant Tibet de Barcelona, el va deixar inhabilitat per seguir en actiu fent el que havia donat sentit a la seva vida: música.

Després d'una primera convalescència al pis de Pineda de Mar on vivia, l'avançament d'una malaltia que li havia anat minvant facultats li va comportar el seu ingrés en una residència a Barcelona. Amics i institucions van organitzar concerts i homenatges al voltant de la seva gran figura. La seva qualitat humana i artística, i no és parlar per parlar, l'havien convertit en tot un referent per a molts i en una persona entranyable i sincerament estimada.

Tots sabien que aquell músic que, juntament amb **Tete Montoliu**, havia estat amenaçat d'expulsió al Conservatori de Barcelona acusat de tocar jazz, que havia donat aire fresc a les cançons de **Joan Manuel Serrat** i **Lluís Llach**, que havia engalanat les fusions de l'**Orquestra Mirasol**, aportat la lluentor a la **Banda Municipal de Barcelona**, ofici a l'**Orquestra de Cambra del Teatre Lliure**, sentiment i apreciació a **Francesc Burrull** i experiència i generositat al grup **Roda de Saxos**, ja mai més no podria tornar a trepitjar un escenari o un estudi de gravació. Tots ho sabien i ell també, encara que quan l'anaven a veure per donar-li conversa i companyia explicaven que li agradava fer-los creure que aviat estaria a punt per tornar a bufar la canya del seu tenor. Els assegurava que no havia deixat de practicar per estar en forma tan bon punt es recuperés, i els sorprenia dient-los com de memòria havia après nous frasejos i elaborat nous repertoris.

La fantasia, però, no va poder vèncer la realitat, i l'agreujament de la malaltia el va obligar a ingressar en una residència on els seus familiars tinguessin més facilitats per atendre'l. El van traslladar a un centre rural amb vistes al pantà d'Oliana, més a prop de la família del seu germà Lluís Roda, resident a la Seu d'Urgell.

La distància i el deteriorament del seu estat va reduir el nombre i la periodicitat de les visites dels seus vells amics i col·legues de professió. Així va ser com a poc a poc la vida d'un home que havia omplert de música i sinceritat tots els racons de la seva existència es va anar apagant en el silenci.